

11

Dzierżawa gruntów: liderzy są na Pomorzu Zachodnim

12

Rośnię nam kolejne pokolenie zdolnych bartników

20

Tam gdzie są świnię może być zwrot do 75 proc. wydatków

21

Grupy producenckie z szansą nawet na 100 tysięcy euro

strefaagro.gp24.pl

strefaAGRO

#3
(15)

GŁOS
MIENIKÓW

Bezpłatny dodatek do „Głosu Dziennika Pomorza”

wrzesień 2018

magazyn nowoczesnego rolnika

**Do Barzkowic
na największe
targi rolne** str. 6

REKLAMA

008585784

JAROL

DEUTZ FAHR

KONGSKILDE KUHN HARDI

WEIDEMANN JOSKIN

AGRO MASZ TALEX METAL-FACH

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR

PHU JAROL- SPRZEDAŻ I SERWIS CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH
ul. Wojska Polskiego 50, 78-460 Barwice, tel. 94-373-62-63, www.jarol.pl

Verbio
Polska Sp. z o.o.

Całoroczny skup płodów rolnych:

- żyto,
- pszenżyto,
- pszenica,

oraz sezonowo:

- kukurydza.

Dystrybutor produktów powstałych w rafinerii w Szwedzt:

- paszowych dla bydła i trzody chlewnej oraz
- nawozów (płynnych i stałych), również przeznaczonych dla rolnictwa ekologicznego.

**Dołącz już dziś do grona
naszych zadowolonych klientów**

Więcej informacji pod numerem telefonu:

Dział Handlowy:

48 91 48 30 302 – 305

lub adresem e-mail: handel@verbio.pl

Verbio Polska Sp. z o.o.

ul. gen. J. Sowińskiego 78

70-236 Szczecin

www.verbio.pl

KAPUSTA I OGÓRKI KISZONE

Przetwórnia Warzyw "IRENA"

LOKALNY PRODUCENT KAPUSTY I OGÓRKÓW KISZONYCH BEZ OCTU I KONSERWANTÓW

CHABOWO 32 • 74-202 BIELICE • tel. 91 5 644 246

BIZON 36

PRZYCZEPA TECHNOLOGICZNA

- ładowność do **36 ton**
- wydajność rozładunku do **500 t/h**
- **wysoka rura wysypowa** o średnicy 500 mm
- dwa wydajne **przeñośniki ślimakowe** w dnie skrzyni
- precyzyjny **system wagowy** oparty na ośmiu sensorach
- **rozkładana plandeka** zabezpieczająca ładunek przed deszczem
- **trzyosiowy układ jezdny** z dwiema osiami nadążnymi

ATRAKCYJNE FINANSOWANIE FABRYCZNE
Sprawdź szczegóły u autoryzowanych partnerów handlowych

24 ✖
MIESIĄCE GWARANCJI

PREMIERA
NA AGRO SHOW 2018
20-23 września

ZAPRASZAMY

Stoisko **208**
Sektor **C**

NOWOŚĆ

uniamachines.com

AGROMET PILMET sp. z o.o. | ul. Fabryczna 2, 49-301 BRZEG | infolinia (godz. 7-15): +48 77 44 44 559, Doradca Produktu: +48 601 292 221 | e-mail: sprzedaz@uniamachines.com

Agromarket
SP. Z O.O.
Wiewiecko *20 lat!*

- Maszyny rolnicze i części
- Skup i sprzedaż zbóż
- Środki ochrony roślin
- Finansowanie maszyn
- Ubezpieczenia rolnicze

P.P.H.U. Agromarket Sp. z o.o.
Jan Mac
Wiewiecko 36 c • 73-155 Węgorzyno

Tel. kom. 604 45 97 93
agromarket@inet.pl
www.agromarketwiewiecko.pl

Spółka Agromarket w Wiewiecko jest dealerem maszyn rolniczych takich firm jak:

MISZTELA

CZĘŚCI MASZYNY SERWIS

**AUTORYZOWANY SERWIS
MASZYN ROLNICZYCH**

Tel.: (91) 391 00 60, (91) 391 10 90

OFERUJEMY:

- **CZĘŚCI ZAMIENNE**
do maszyn rolniczych,
- **SERWIS MASZYN ROLNICZYCH**
naprawy gwarancyjne i pogwarancyjne

RZETELNA Firma

Centrala:

Święte 22A, 73-110 Stargard - tel. (91) 391 00 60, (91) 391 10 90

Dział części:

Piotr Czajkowski - Manager, kom. 665 031 968

Maciej Byczyk - Doradca Techniczno - Handlowy, kom. 665 031 935

Serwis:

Rafał Zybowski - Koordynator Serwisu, kom. 605 060 116

REKLAMA

008589694

Agrokom Dealer ZETOR
na „Środkowopomorskie”

Zapraszamy na

„WIZYTKI Z ZETOREM”

w dniu

Zetor 14.09.2018 godz. 12.00

w siedzibie Agrokom
Kłos 28 C, 76-004 Sianów

SPRZEDAŻ SERWIS WYNAJEM

KÄRCHER

Nasza firma zajmuje się sprzedażą i serwisowaniem urządzeń firmy Kärcher, Ehrle, Kranzle. Doradzamy w zakresie ich użytkowania na gospodarstwach przydomowych jak i przy zastosowaniu profesjonalnym.

W naszej ofercie posiadamy nowe i używane myjki ciśnieniowe na zimną i ciepłą wodę oraz inne urządzenia czyszczące: szorowarki, zamiatarki, odkurzacze piorące.

Na zakupiony u nas towar udzielamy gwarancji. Na ewentualny czas naprawy jesteśmy w stanie zapewnić myjkę zastępczą.

**KUP TANIEJ!
SERWISOWANE
MYJKI UŻYWANE**

ZAPRASZAMY DO ZAKUPU PRODUKTÓW NA **allegro**

KONTAKT

Przemysław Kurp
Łąkie 15a
77-139 Brzeźno Szlacheckie

☎ 500 364 464

🌐 www.bktech.com.pl

SPECJALIŚCI W ŻYWIENIU BYDŁA

Atrakcyjne Finansowanie

PAS NOVO GRIP
3 lata gwarancji
lub 30 000 ual gwarancji !!!

AGROMIX KREDYT

KRONE

AMAZONE

TRIOLET

■ NAJWIĘKSZY MAGAZYN
ORYGINALNYCH CZĘŚCI ZAMIENNYCH

■ ATRAKCYJNE FINANSOWANIA FABRYCZNE
AGROMIX KREDYT ORAZ AMAZONE FINANCE

■ PROFESJONALNY SERWIS

Rojęczyń 36 | tel. (65) 538-81-81 | www.agromix.agro.pl
64-130 Rydzyna | fax (65) 538-82-76 | office@agromix.agro.pl

Tomasz Rzęsa
tel. +48 603 687 976
rzesa@agromix.agro.pl

Filia Tatów
Tatów 7 b, 76-039 Biesiekierz
kom. 605 069 555, 607 519 183

Andrzej Górka
tel. +48 605 069 555
gorka@agromix.agro.pl

PFHBIPM

**POLSKA FEDERACJA
HODOWCÓW BYDŁA
I PRODUCENTÓW MLEKA**

ODDZIAŁ W KOSZALINIE
ul. Partyzantów 15 A, 75-411 Koszalin
tel. 94 343 00 25, fax 94 343 33 09
koszalin@pfbp.pl

ODDZIAŁ W GDAŃSKU
ul. Na Stoku 48, 80-874 Gdańsk
tel. /fax 58 302-32-15, gdansk@pfbp.pl

**ZAUFALO NAM
już ponad 20.000 hodowców
w całym kraju. Przyłącz się i TY!**

Skontaktuj się z nami
lub odwiedź naszą stronę www.pfbp.pl

ZYSKASZ:

- ✓ od stycznia 2019 r. możliwość zbadania cielności z mleka
- ✓ pakiet niezbędnych informacji do profesjonalnego zarządzania bydłem
- ✓ możliwość poprawy wydajności i jakości mleka
- ✓ poprawę zdrowotności zwierząt
- ✓ profesjonalne doradztwo z zakresu hodowli oraz żywienia
- ✓ dokumentację hodowlaną
- ✓ większy zysk ekonomiczny
- ✓ posiadamy profesjonalne laboratorium paszowe i genetyczne

PONADTO INFORMACJE Z PROWADZENIA OCENY UMOZLIWIĄ CI:

- ⇒ prowadzenie prawidłowej selekcji i brakowania oraz dobór optymalnych rozplodników
- ⇒ prowadzenie oceny typu i budowy zwierząt
- ⇒ sprzedaż wartościowego materiału hodowlanego za wyższą cenę
- ⇒ dostęp do komputerowego programu do zarządzania stadem, żywienia oraz doboru do kojarzeń
- ⇒ określenie kosztów produkcji mleka i ocenę ekonomiczną stada
- ⇒ udział w programach hodowlanych

**ZASTANAWIASZ SIĘ
DLACZEGO WARTO
KORZYSTAĆ Z OFICJALNEJ
OCENY WARTOŚCI
UŻYTKOWEJ BYDŁA,
PROWADZONEJ PRZEZ
POLSKĄ FEDERACJĘ
HODOWCÓW BYDŁA
I PRODUCENTÓW MLEKA?**

MiM ZBIORNIKI

autoryzowany
dystrybutor

Kingspan.

PRZECHOWYWANIE I DYSTRYBUCJA NAWOZÓW PŁYNNYCH, ON I ADBLUE

Nowe pojemności:
9.000, 10.000, 15.000
20.000, 25.000 litrów

Tel. +48 536 920 200 | Tel. +48 536 920 210 | Tel. +48 698 174 144
www.zbiorniki.szczecin.pl | www.zbiornikititan.pl | www.zbiorniki-dla-rolnika.pl

Krzysztof Nałęcz
redaktor naczelny

Redaktor prowadzący: **Maciej Janiak**
Projekt graficzny: **Tomasz Bocheński**
Grafik prowadzący: **Jerzy Chamier-Gliszczyński**

Strefa AGRO

Magazyn kolportowany z dziennikami:
„Głos Koszaliński”
„Głos Pomorza”
„Głos Szczeciński”
oraz poprzez Agencję Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Redakcja

ul. Nowy Rynek 3
70-533 Szczecin
(z dopiskiem Strefa AGRO)
tel. 91 481 33 17
e-mail: maciej.janiak@polskapress.pl
strefaagro.gp24.pl

Reklama

Paweł Świątkowski
tel. 697 770 202
e-mail: pawel.swiatkowski@polskapress.pl

**POLSKA
PRESS
GRUPA**

Wydawca

Polska Press Sp. z o.o.
ul. Domaniewska 45
02-672 Warszawa
tel. 22 201 41 00
faks 22 201 41 10

Prezes zarządu: **Dorota Stanek**

Wiceprezes zarządu: **Dariusz Świąder**

Członek zarządu: **Paweł Fałara**

Członek zarządu: **Magdalena Chudzikiewicz**

Prezes Oddziału Warszawa: **Aureliusz Mikos**

Dyrektor Biura Reklamy: **Maciej Kossowski**

Dział wydawniczy: **Izabela Marciniak**

Public relations: **Joanna Pazio**

Marketing: **Sławomir Nowak, Robert Gromowski**

Kolportaż: **Mirosław Węglewicz**

Produkcja: **Paweł Świątkowski**

Druk

ul. Słowiańska 3a
75-503 Koszalin
tel. 94 340 35 98

Reklamy na stronach:
1, 2, 3, 4, 5, 15, 17, 19, 23, 24

(Materiały oddano do druku **07.09.2017 r.**)

Wszelkie prawa zastrzeżone. Przedruki
i wykorzystywanie w jakiegokolwiek innej formie
bez pisemnej zgody wydawcy zabronione.

Największe święto rolne

TEKST MAREK RUDNICKI

Prawdziwa gratka nie tylko dla rolników, ale również dla działkowców i rodzin. Warto zobaczyć wszystko, co wiąże się z uprawami i hodowlą.

FOT. ARCHIWUM/ANDRZEJSZKOCKI

W tym roku przygotowano wyjątkowo bogatą ofertę dla producentów żywności, hodowców i sadowników. Pomyślano również o działkowiczach, poszukiwaczach oryginalnego rękodzieła i osobach, które chciałyby nabyć wyroby bezpośrednio od rolnika.

I MIĘDZYREGIONALNY POKAZ ALPAK

Odbędzie się w Barzkowicach po raz pierwszy. Współorganizatorem jest Polski Związek Hodowców Alpak. Najpiękniejsze okazy zaprezentują hodowcy z Zamościa, Jankowa, Warszawy, Lublina, Ciechanowca, Sieborowic, Korczyna, Kornicy. Ślesina oraz z miejscowości Olszewo-Borki.

V REGIONALNA WYSTAWA BYDŁA MIĘSNEGO

Wystawę przygotowano przy współpracy ZODR z Polskim Związkiem Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego. Hodowcy zaprezentują takie rasy bydła mięsnego jak: Angus, Blonde D' Aquitaine, Limousine, Charolaise, Simental Mięсны, Hereford i wiele innych.

XVI WYSTAWA BYDŁA MLECZNEGO

Organizowana przy współpracy Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Szczecińskiego Związku Hodowców Bydła oraz Okręgowego Związku Hodowców Bydła w Koszalinie. Zaprezentowane zostaną najlepsze sztuki bydła mlecznego rasy Holsztyńsko-Fryzyskiej. Swoją obecność zgłosili hodowcy z miejscowości: Kaczory, Łoźnica, Ujście Witnica, Kobyłanka, Dobrzany, Prochowice, Złotniki Kujawskie, Chociwel, Białogard, Suchań, Kamieniec, Chojna, Czarnogłowy, Osieck, Płoty, Maszewo, Stargard, Łobez, Sławno, Kamień Pomorski, a także Ośrodek Hodowli Zarodowej Lubiana w Lubianie, Ośrodek Hodowli Zarodowej w Mścicach, Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki-PIB w Kołbaczu.

WYSTAWA ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

Podpowiadamy, aby nie szukać. Zorganizowaną ją w stodole. Będzie można podziwiać kró-

FOT. ARCHIWUM/ANDRZEJ SZKOCKI

liki różnych ras, między innymi Olbrzymi Belgijskie, Barany Francuskie czy Króliki Nowozelandzkie. Przyjadą też szynszyle i inne zwierzęta futerkowe.

V MIĘDZYREGIONALNA WYSTAWA PTAKÓW HODOWLANYCH I OZDOBNYCH

Organizowana przy współudziale Szczecińskiego Związku Hodowców Gołębi Rasowych, Drobiu Ozdobnego i Królików. Hodowcy podczas wystawy zaprezentują między innymi różne rasy gołębi, w tym Gdański Wysokolotny czy Niemiecki Wystawowy. Z drobiu ozdobnego zobaczymy Karzełka Łapciatego, Brahma Olbrzymia, Zielononóżkę Kuropatwiankę. Odbędzie się również Ekspozycja Drobiarska przy współudziale Krajowej Rady Drobiarstwa, a na niej zaprezentują się ptaki użytkowe różnych ras.

XV ZACHODNIOPOMORSKA WYSTAWA KONI HODOWLANYCH

Zobaczymy 30 okazów, które wezmą udział w konkursie w kategorii klacze i ogiery zimnokrwiste, klacze i ogiery szlachetne oraz kuce i konie małe. Osobną kategorię tworzą konie pokazowe. Nagradzane są trzy pierwsze miejsca. Podczas wystawy corocznie wybierany jest champion wystawy koni. Zawody jeździeckie odbywają się natomiast w klasach: mini LL (dla dzieci i kucy), LL (również dla dzieci) oraz w klasach: L, P, N, gdzie startują

starsze konie i bardziej doświadczeni jeźdźcy. Przewidziano nagrody od 1 do 5 miejsca.

VII PRZEGLĄDU KAPEL LUDOWYCH

Do konkursu zgłosiło się 11 zespołów: Zespół folklorystyczny „Lipka” z Kobyłanki, Kapela Ludowa „Retro” z Marianowa, Kapela Ludowa z Łęczycy, „Popowianie” z Popowa, „Swójacy” z Sitna, Zespół Biesiadno-Ludowy „Kalinka” z Dolic, Zespół Śpiewaczy „Polotki” z Gościna, Chór „Pogodna Jesień” z Choszczyna, Zespół Folklorystyczny „Kalina” z Kobyłanki, Kapela Ludowa „Pyrzyczenie” z Pyrzyc, Zespół Ludowy „Prząśniczka” ze Stargardu i Zespół Śpiewaczy „Drawianki” z Drawna.

XII MIĘDZYNARODOWA WYSTAWA RĘKODZIELNICTWA ORAZ TWÓRCZOŚĆ LUDOWA I WYSTAWA MALARSKA WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

W ramach wystawy można podziwiać wytwory rękodzieła artystycznego, tj. rzeźbę, malarstwo, koronkarstwo, haft i inne. Udział biorą koła gospodyń wiejskich, a także indywidualni mieszkańcy obszarów wiejskich z całego regionu oraz przedstawiciele Stowarzyszenia IG Frauen&Familie Prenzlau e. V. z Kraju Związkowego Branderburgia i Stowarzyszenia Bauernverband Uecker-Randow e.V.-Związku Rolników Uecker-Randow e.V. Pasewalk. ●

Mapa targów ► str. 10

To bardzo dobry czas i miejsce, gdzie osoby zainteresowane mogą osobiście spotkać się z doradcami i specjalistami z różnych dziedzin.

ARIMR udostępniła gospodarzom nowy portal, za pomocą którego można zgłosić urodzone cielęta czy sprzedaż owiec - IRZplus.

Jakie targi, gdy była susza, a jest czekanie na pomoc

TEKST MAREK RUDNICKI

Z **Adamem Kalinowskim**, dyrektorem Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, o tegorocznych targach i nie tylko.

W Barzkowicach odbędą się już po raz 31. Barzkowickie Targi Rolne Agro Pomerania 2018. Jak by nie patrzeć od pierwszych targów po obecne wyrosło nowe pokolenie, zmieniło się rolnictwo. Bierzcie to pod uwagę w organizacji imprezy?

Oczywiście. Zdajemy sobie sprawę, że rolnictwo podobnie jak inne branże gospodarki zmienia się. I co roku staramy się te zmiany odzwierciedlać, dzięki czemu targi nadal pozostają jednym z najważniejszych wydarzeń rolniczych w Polsce. Z roku na rok impreza ma coraz większą renomę dzięki współpracy ludzi z całej branży rolnej oraz oryginalnemu programowi dostosowanemu do wszystkich uczestników. Targi stwarzają więc okazję do zapoznania się z nowościami, wspierają wymianę informacji, dają możliwość nawiązywania i utrzymywania kontaktów.

Jaki w tym roku będzie motyw przewodni?

Rolnictwo, przetwórstwo i rybactwo, z których słynie nasze województwo.

Jakie nowości?

Będą imprezy sprawdzone i oczekiwane, ale też nowości. Sporo tego. By tylko wspomnieć bardzo ciekawe seminarium z zakresu hodowli oraz pierwszy Międzyregionalny Pokaz Alpak. Zwiedzających,

Adam Kalinowski szefuje Zachodniopomorskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego

FOT. ZODR. BARZKOWICE

Bardzo zapraszam na degustacje polskiej żywności wysokiej jakości. Będzie można oczywiście nabyć produkty bezpośrednio od rolnika.

a przecież gośćmi targów są nie tylko rolnicy, z pewnością zainteresuje pokaz tresury psów Happy Dog Team. Odbędzie się też niecodzienny strażacki pokaz gaszenia pożaru, ale przy pomocy zabytkowego sprzętu gaśniczego. Polecam też Międzynarodową Wystawę Rękodzielnictwa i Wystawę Malarską. Na targach odbędzie się też rozstrzygnięcie konkursu Agro-Eko-Turystyczne „Zielone Lato”, podczas którego będzie można się dowiedzieć, gdzie można sielsko wypocząć.

A z rzeczy strictly związanych z rolnictwem?

Przygotowaliśmy bogatą ofertę maszyn rolniczych i środków do produkcji rolnej, wystawę bydła mlecznego oraz drugą, bydła mięsnego. Nie zabraknie wystawców zwierząt futerkowych, pokazów ptaków hodowlanych i ozdobnych. Przygotowaliśmy coś dla miłośników koni - Zachodniopomorską Wystawę Hodowlaną Koni, Zawody Jeździeckie w Skokach oraz Zawody w Zręczności Powożenia.

A co obok?

Będzie można nabyć produkty bezpośrednio od rolników. Z pewnością smaczniejsze niż w hipermarketów. Fanom muzyki i tańca polecam występy młodych wykonawców. Odbędzie się też msza święta dziękczynna za zebrane plony, co zawsze wieńczy ciężką pracę rolników. Warto też zwrócić uwagę na wieńce dożynkowe, które są tego przykładem.

Dużym uznaniem co roku, w tym działkowców, cieszą się stoiska, gdzie można nabyć sadzonki. Nie zabraknie ich w tym roku?

Bez obaw. Jak co roku będzie można nabyć rośliny hodowlane i ozdobne, a także zobaczyć prezentację kolekcji warzyw i kwiatów jesiennych. Polecam odwiedzenie tych wszystkich stoisk, bo będzie w czym

wybierać. A przy okazji sugeruję odwiedzenie naszych stoisk, gdzie dyżurować będą specjaliści udzielający porad. U nich można uzyskać informacje dotyczące nie tylko upraw, ale także pomocy finansowej w gospodarstwie rolnym. Na stoiskach zaprezentowane zostaną nowe trendy w rolnictwie, nowoczesne i innowacyjne rozwiązania, kalkulacje ekonomiczne, biznesplan oraz porady z zakresu zmniejszania ryzyka w gospodarstwie rolnym w odniesieniu do strat, wynikłych z niekorzystnych warunków atmosferycznych, co jest jakby na czasie, ale też szkód wyrządzonych przez zwierzynę łowną. Odbędzie się też bezpłatne badanie wody użytkowej.

A co z odwiedzającymi imprezę rodzinami, co dla nich?

Przewidzieliśmy, tradycyjnie już, dużo atrakcji właśnie dla całych rodzin z dziećmi. Będą Jesienne Biegi Przełajowe „Bieg z ekologią”, EKOSTrefa, Tajemny Labirynt, ścieżka edukacyjna pszczelarsko-leśna oraz pewnie miłe dla chłopców - Militarni z Barzkowicami.

W sytuacji, gdy w tym roku dotknęła rolnictwo klęska suszy, nie sposób nie spytać o nią. Macie już rozeznanie, ile gmin zostało poszkodowanych?

W regionie złożono wnioski o szacowanie strat około 14 tysięcy producentów rolnych. Powierzchnia dotknięta klęską według szacunków podawanych przez rolników wynosi 423 tysięcy hektarów, a wyliczone straty - około 445 milionów złotych.

Ile pracy zostało jeszcze komisjom?

Dwa słowa o komisjach - składają się z przedstawicieli naszego, Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej oraz pracowników samorządowych i właścicieli gospodarstw. 112 komisji dokonało blisko 100 proc. oględzin i sporządziło ostatecz-

Przygotowaliśmy bogatą ofertę maszyn rolniczych, środków do produkcji rolnej, wystawę bydła mlecznego i wystawę bydła mięsnego.

nie 70 proc. protokołów.

Te protokoły będą podstawą do ubiegania się przez rolników o przyznanie pomocy. W jakiej formie przewidziana jest pomoc?

Bardzo rozległa i nie sposób wymienić wszystkie działania. Przyznawane będą kredyty preferencyjne na wznowienie produkcji rolnej oraz poręczenia i gwarancje spłaty kredytów bankowych udzielonych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej.

A co z KRUS-em?

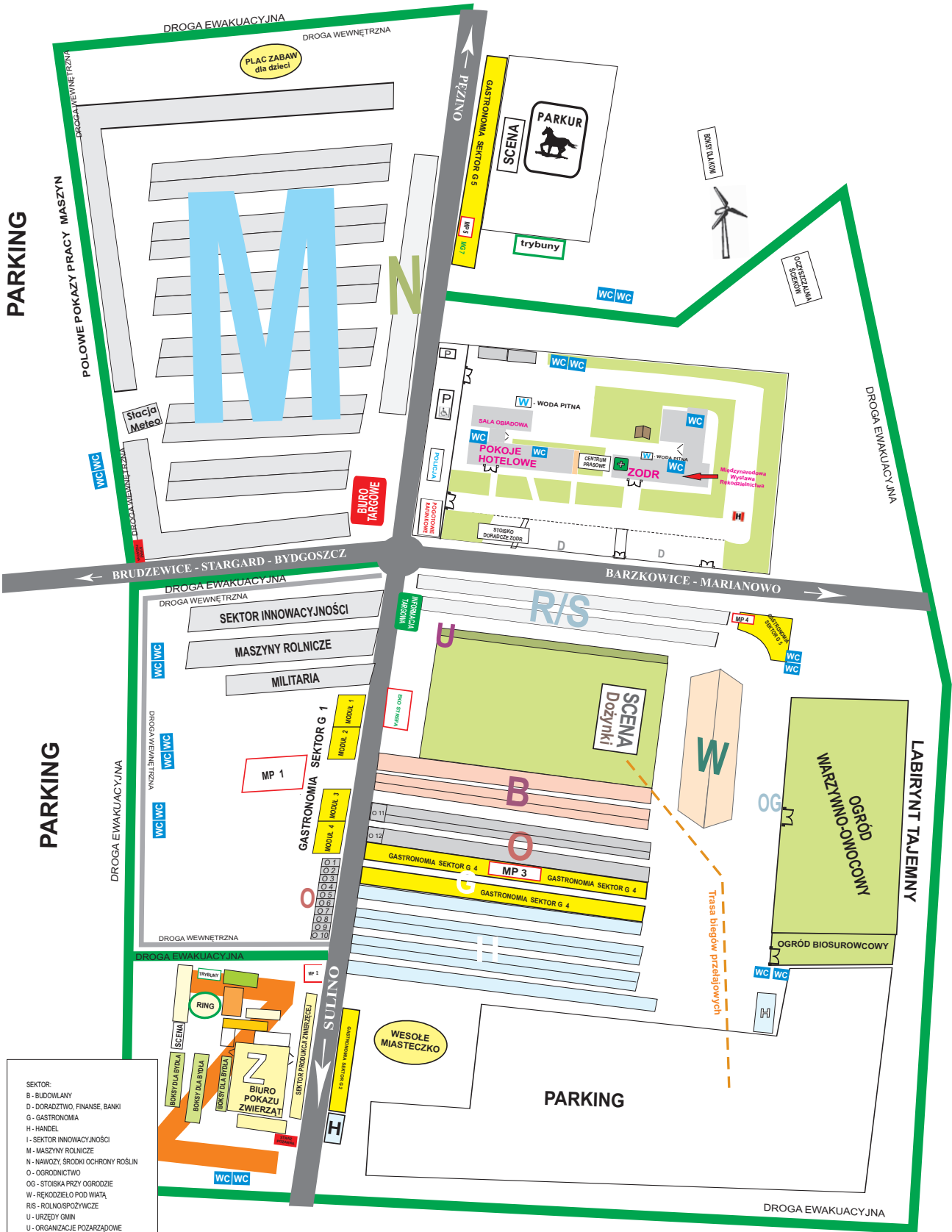
Udzielona zostanie przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego pomoc w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz w regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodnie raty, a także przewiduje się umorzenie w całości lub w części bieżących składek.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa też zapowiadał jakąś pomoc.

Tak, KOWR oferuje pomoc w formie odroczenia i rozłożenia na raty płatności z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz ulgi w opłatach czynszu, a także umorzenia raty płatności czynszu z tytułu umów dzierżawy.

A Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa?

Udzieli dotacji dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem suszy powstałe na powierzchni uprawy objęły co najmniej 30 proc. danej uprawy. Przewiduje się też, o czym warto wspomnieć, dotacje w wysokości 300 zł/ha dla podatników podatku rolnego, którzy w 2018 r. prowadzili chów lub hodowlę ryb słodkowodnych w stawach rybnych, w których wystąpiła susza lub powódź w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Jak również spłaty przez ARiMR na rzecz banków, w których producenci rolni mają kredyty z dopłatami do ich oprocentowania stosowanymi przez ARiMR, pełnego oprocentowania przez okres nie dłuższy niż dwa lata. Udzielane będą ulgi w podatku rolnym na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast. ●

- SEKTOR:
- B - BUDOWLANY
 - D - DORADZTWO, FINANSE, BANKI
 - G - GASTRONOMIA
 - H - HANDEL
 - I - SEKTOR INNOWACYJNOŚCI
 - M - MASZYNY ROLNICZE
 - N - NAWOZY, ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN
 - O - OGRODNICTWO
 - OG - STOIKA PRZY OGRODZIE
 - W - REKODZIEŁO POD WIATĄ
 - R/S - ROLNOŚPOŻYWCZE
 - U - URZĘDY GMIN
 - U - ORGANIZACJE POZARZĄDOWE
 - Z - PRODUKCJA ZWIERZĘCIA
 - MP - MODUŁY PIWNE
- PUNKT MEDYCZNY
 - TOALETY
 - WODA PITNA

* organizator zastrzega sobie prawo do zmian w planie sytuacyjnym

Dzierżawa gruntów: liderzy są na Pomorzu Zachodnim

TEKST ZBIGNIEW MARECKI

W czerwcu w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa było ponad 1,3 mln ha ziemi. Przeszło połowa w czterech jego oddziałach.

W tym roku Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa chce w sumie wydzierżawić rolnikom około 62,5 tysiąca hektarów. Do końca czerwca oddziały terenowe KOWR taką decyzję podjęły względem blisko 23,7 tys. ha. Stanowi to przeszło 38 proc. tegorocznego planu wydzierżawiania gruntów. Z informacji KOWR wynika, że najwięcej hektarów udało się wydzierżawić w oddziałach terenowych we Wrocławiu - 4445 ha, Szczecinie - 4083 ha oraz Koszalinie - 2967 ha.

W ten sposób KOWR realizuje swoje najważniejsze zadania, bo zagospodarowanie państwowych gruntów - poprzez dzierżawę, sprzedaż czy nieodpłatne przekazanie na ogół gminom - to jedno z najważniejszych celów działalności tej instytucji. Jednak zgodnie z obowiązującym prawem formą podstawową tego zagospodarowania jest dzierżawa. Takie rozwiązanie daje bowiem rolnikom pewność gospodarowania i umożliwia planowanie produkcji rolnej bez angażowania dużych pieniędzy, a jednocześnie uprawnia do dopłat obszarowych.

Tempo dzierżaw rośnie zazwyczaj pod koniec roku, kiedy rolnicy mają więcej czasu po zakończeniu najważniejszych prac polowych i aktywniej biorą udział w przetargach. Dlatego wg kierownictwa KOWR plan dzierżawy na ten rok

Cena ziemi ornej nie drożeje już tak mocno jak jeszcze kilka lat temu, ale wciąż w ciągu roku wzrasta o kilka procent.

nie jest zagrożony. Według danych na koniec czerwca 2018 r. w dzierżawie pozostawało milion 42 tys. 625 ha, czyli 76 proc. powierzchni gruntów, pozostających w zasobach państwa. Są zlokalizowane głównie w oddziałach terenowych we Wrocławiu, Poznaniu, Szczecinie i Warszawie.

CZASEM SPRZEDAJA

Inną formą zagospodarowania państwowych gruntów jest ich sprzedaż. Wejście w życie 30 kwietnia 2016 r. Ustawy o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw, wprowadziło zakaz sprzedaży gruntów ZWRSP. Jednak nie jest on bezwzględny. Ograniczenia nie dotyczą m.in.: nieruchomości rolnych do 2 ha, nieruchomości nierolnych przeznaczonych m.in. pod budownictwo mieszkaniowe, centra biznesowo-logistyczne, czy składy magazynowe; nieruchomości położonych w specjalnych strefach ekonomicznych.

W tym roku KOWR zamierza sprzedać 7,37 tys. ha gruntów. W pierwszym półroczu sprzedano prawie 2000 ha. Do tej pory największe powierzchnie sprzedały oddziały terenowe w Kielcach - 339 ha, Lublinie - 231 ha, Wrocławiu i Rzeszowie - po 150 ha.

NIKIEDY PRZEKAZUJĄ BEZPŁATNIE

KOWR także przekazuje grunty nieodpłatnie. Trafiają do podmiotów uprawnionych, zwłaszcza

cza jednostek samorządu terytorialnego. Od stycznia do końca czerwca KOWR trwale rozdysonował 806 ha, najwięcej w oddziale terenowym w Bydgoszczy - 283 hektary.

ILE KOSZTUJE ZIEMIA ROLNA

KOWR poinformował nas także, jak wyglądały średnie ceny gruntów rolnych z ZWRSP według grup obszarowych w złotych za hektar w I półroczu 2018 r. Z tej informacji wynika, że w skali całego roku w oparciu o cenę z 17 oddziałów terenowych KOWR w przypadku gruntów rolnych o powierzchni do 2 ha średnia cena wynosiła 27063 zł za ha. W przedziale 2,01-9,99 ha za hektar trzeba było zapłacić średnio 32740 zł. Natomiast w przedziale 10,00 - 99,99 ha średnia cena wynosiła 21975 zł, a w przedziale 100, 00 - 299,99 ha średnio trzeba było zapłacić 14878 zł za hektar.

- W praktyce średnia cena wynosiła 25072 zł za ha - usłyszeliśmy.

W podziale na oddziały terenowe średnia cena gruntów kształtowała się następująco: Białystok - 14879 zł/ha, Bydgoszcz - 42871 zł/ha, Gorzów Wielkopolski - 29694 zł/ha, Kielce - 16009 zł/ha, Koszalin - 22921 zł/ha, Kraków - 31774 zł/ha, Lublin - 20146 zł/ha, Łódź - 19238 zł/ha, Olsztyn - 33478 zł/ha, Opole - 29706 zł/ha, Poznań - 30127 zł/ha, Pruszcz Gdański - 45568 zł/ha, Rzeszów - 23373 zł/ha, Szczecin - 38405 zł/ha, Warszawa - 20447 zł/ha, Wrocław - 29740 zł/ha.

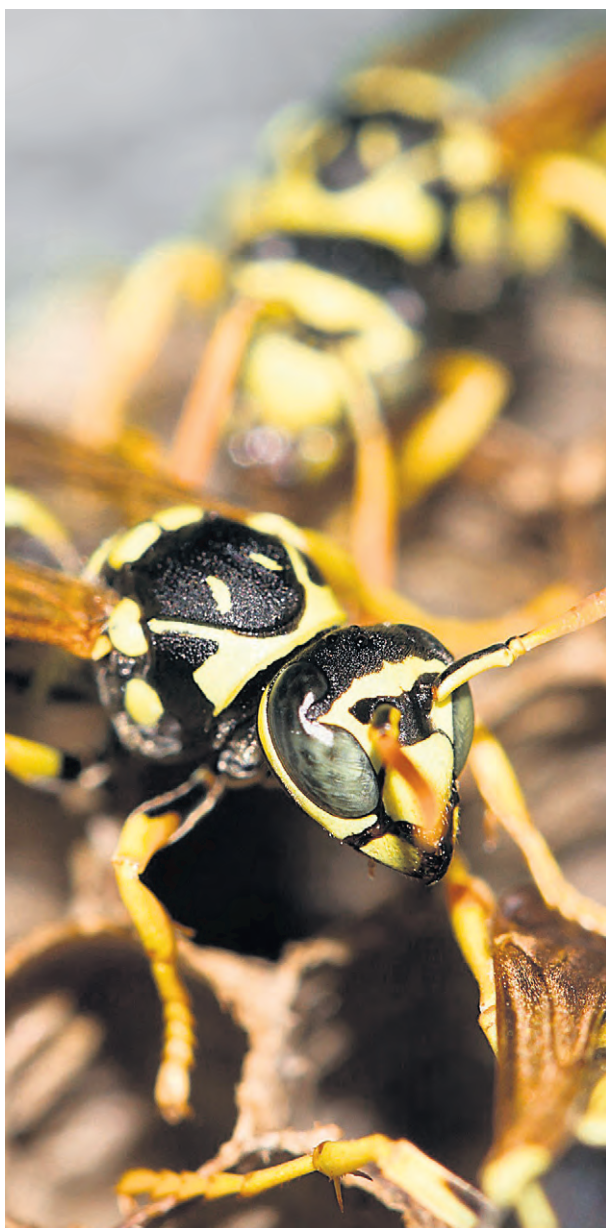
Wychodzi więc na to, że ziemia rolnicza jest obecnie najdroższa w województwie pomorskim - średnio 45568 zł za hektar. Drugie miejsce zajmuje województwo kujawsko-pomorskie ze średnią ceną 42871 zł/ha, a trzecie - województwo małopolskie ze średnią ceną 36446 zł/ha. Najtańsza ziemia natomiast jest w województwie podlaskim - 14879 zł/ha, w województwie świętokrzyskim - 16101 zł/ha oraz w województwie lubelskim - 20146 zł/ha i województwie mazowieckim - 20447 zł/ha. ●

ZIEMIA ROLNA W KRAJU WCIĄŻ DROŻEJE

Według informacji z kwietnia portalu Farmer.pl o 5,8 proc. podrożał w ciągu roku hektar gruntu ornego w Polsce. Tak przynajmniej wynika z Indeksu Wartości Ziemi Rolnej przygotowanego przez Open Finance. Po wprowadzeniu ograniczeń w obrocie gruntami wzrost cen wyraźnie spowolnił. Podczas gdy jeszcze kilka lat temu ziemia drożała o kilkanaście procent rocznie obecnie dynamika podwyżek zmalała do kilku procent. Zdaniem analityków to zmiana pozytywna, z punktu widzenia stabilności rodzimego rynku ziemi, który wiąże dziś wy ceny rolnych parceli z opłacalnością prowadzenia działalności rolnej.

ZA PALENIE OPAKOWAŃ po środkach ochrony roślin grozi mandat. Rolnik musi liczyć się też ze zmniejszeniem, a nawet utratą dopłat.

Rośnie nam kolejne pokolenie zdolnych bartników

POLSKIE DZIEDZICTWO WRACA NA WŁAŚCIWE TORY

Według Głównego Urzędu Statystycznego w Polsce co roku wzrasta liczba osób zajmujących się prowadzeniem pasiek. W 2016 r. zarejestrowanych było 42 tys. 711 bartników. Mieli pod opieką 1 mln 53 tys. 845 pszczelich rodzin. Przeważają gospodarstwa, na których jest do 50 uli. Jedynie 0,6 proc. stanowią te, które mają powyżej 150 pni. W 2017 roku wyprodukowano w Polsce 17 tys. 89 ton miodu. Największa produkcja odbywa się na Warmii i Mazurach, w Wielkopolsce i na Lubelszczyźnie. Np. w Zachodniopomorskim wyprodukowano 1623 tony miodu, co plasuje województwo w środku stawki. W ciągu miesiąca statystycznie spożywamy 0,03 gr miodu. Średnia cena skupu w 2017 r. wyniosła 11,86 zł za kg.

TEKST OSKAR MASTERNAK

Średnia wieku pszczelarza w kraju wynosi ponad sześćdziesiąt lat. Jan Olszański pokazuje, że jest to też zawód dla młodych i ambitnych.

Gospodarstwo Pasieczne „Miody Jana” jest pasieką rodzinną przekazaną z ojca na syna.

- Przygodę z 80-pniową pasieką rozpocząłem ponad dwadzieścia lat temu. W połowie lat 90. XX w. branża pszczelarstwa przestała być opłacalna i mój ojciec musiał szukać innej pracy. Wówczas ceny miodu tak spadły że ciężko było się z tego utrzymać. Z wykształcenia jestem informatykiem. Zawodu pszczelarza, oprócz przekazanej mi przez ojca wiedzy, uczyłem się w Technikum Pszczelarzkim w Pszczelej Woli. Uzyskałem tam w 2007 roku tytuł „czeladnika” i „mistrza pszczelarzkiego” w 2012 roku. Pasieka liczy obecnie 200 rodzin pszczelich. Przy pracy pomagają mi ojciec i żona, powoli wciągają się w to też synowie. - mówi Jan Olszański.

Pasieka położona jest w Kłępiczu, na terenie otuliny Cedyńskiego Parku Krajobrazowego, w rejonie czystym ekologicznie, z dala od fabryk i przemysłu ciężkiego, co sprawia, że zebrany tam przez pszczoły pożytek daje najwyższą jakość miodów i wszystkich pozostałych produktów pszczelich.

Akakajowy miód cedyński – sztandarowy produkt powstający w pasiece Jana Olszańskiego, posiada ponad 40-letnią tradycyjną metodę wytwarzania, która jest stosowana do dnia dzisiejszego. Ten miód jest wpisany na Listę

Produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa, a w 2012 roku otrzymał pierwsze miejsce w konkursie Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smak Regionów województwa zachodniopomorskiego - za dobrą jakość produktu i wieloletnią tradycję wytwarzania.

- W 2014 roku otrzymaliśmy Perłę Kulinarą w konkursie Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów w Poznaniu oraz Medal Targów Smaki Regionów. W roku 2013 w konkursie Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów wyróżnienie otrzymał nasz miód nektarowo-spadziowy moryński. Należymy do Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne - jednym z nich wymienia właściciel „Miodów Jana”.

W ofercie Jan Olszański ma tylko miody uzyskane z własnej pasieki. Niestety wiąże się to z pewną zmiennością oferty związanej z typem pożytku nie zawsze występującego w danym roku.

- W tamtym roku mieliśmy ulewy, a w tym suszę, co znacznie obniżyło plony w rolnictwie. Przełożyło się to też na niższe zbiory miodu. Z najczęściej występujących gatunków miodów należy wymienić: rzepakowy, wielokwiatowy, akacjowy miód cedyński, faceliowy, lipowy, nektarowo-spadziowy moryński, gryczany, wrzosowy. Sprzedajemy

Pasieka liczy obecnie 200 rodzin pszczelich. Przy pracy pomagają mi ojciec i żona, powoli wciągają się w to też synowie.

również pyłek pszczeni, pierzę, propolis i świecę z wosku pszczelego - mówi młody przedsiębiorca.

UNIKALNA RECEPTURA NA... SUKCES

Na początku lat 90. XX w. udało się również odnaleźć przepisy na miody produkowane w dawnych Zakładach Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego w Dębnie, które powstały na uczczenie 1000-lecia bitwy pod Cedynią. Były to miody pitne, trójniki „Cedyński” i „Czycibor”.

- Po wielu latach nauki i zgłębiania tajników miodosytnictwa mam już za sobą pierw-

sze sukcesy. Nasz miód pitny „Czycibor” w 2015 roku otrzymał złoty medal w Konkursie Polskich Win i Cydrów Enoexpo w Krakowie, w 2016 roku otrzymał wyróżnienie w konkursie Nasze Kulinarne Dziedzictwo Smaki Regionów w Szczecinie, a „Cedyński” w 2014 roku otrzymał wyróżnienie w konkursie Nasze Kulinarne Dziedzictwo Smaki Regionów w Szczecinie, natomiast w 2018 roku został wpisany na Listę Produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa. Zakupiliśmy z żoną budynek, w którym zamierzamy wytwarzać miody pitne i być może za kilka lat będzie można spróbować tych wyśmienitych trunków naszych przodków, ponieważ by miały ten wyśmienity smak muszą długo leżakować - podkreśla Jan Olszański.

ZAGROŻENIA Z KAŻDEJ STRONY

Postępująca chemizacja i degradacja środowiska oraz to, że niektórzy rolnicy nie stosują się do zaleceń podanych na środkach ochrony roślin często doprowadza do podtruciu pszczelich rodzin. Coraz częściej zdarzają się ataki wandalizmu i kradzieże uli, które nasiliły się w ostatnich latach. Powoli pojawia się też problem upraw monokulturowych. Zaprzestaje się siania rzepaków i roślin miododajnych.

- W porównaniu do poniesionych kosztów rolnicy wolą wysiewać zboża, kukurydze itp. więc pastwiska pszczele stają się coraz uboższe. Lasy akacjowe są wycinane, przepisy nakazują wycinanie, ponieważ jest to roślina inwazyjna nie z naszego obszaru. Drzewa akacji są w Polsce od około 300 lat, więc wycięcie jej też wpłynie na zmianę ekosystemu. Pisaliśmy już w tej sprawie petycję do Ministerstwa Rolnictwa - mówi Jan Olszański.

Powinny być propagowane programy podniesienia świadomości ludzi co do potrzeby utrzymania w naszym środowisku zapylaczy, wysiewania dla nich roślin i wysadzania drzew miododajnych oraz stosowania się do zaleceń przy stosowaniu środków ochrony roślin. Dotyczy to nie tylko rolników, ale i działkowców, którzy robią opryski w ciągu dnia, bo tak jest im wygodniej, nie zważając na skutki swojego postępowania.

Dziś w Polsce średnia wieku pszczelarza to około 60 lat. Młodzi nie garną się do tego zawodu, bo to jest naprawdę ciężka praca. W Niemczech już od dłuższego czasu pszczelarze zastanawiają się nad tym, czy pszczoły niebawem nie będą tylko w zoo, ponieważ liczba pszczelarzy z roku na rok spada.

Oby nie ziściły się słowa wypowiedziane przez Alberta Einsteina: „Kiedy wyginie pszczoła, rodzajowi ludzkiemu pozostaną już tylko cztery lata”. ●

PSZCZOŁY przynoszą nam miliardy, a nie chcą nic w zamian. Jak pisał Greenpeace, ich roczna praca w Polsce jest warta ponad 4 miliardy złotych.

Działają lokalnie na okrągło przy ognisku w Barninie

TEKST IRENA BOGUSZEWSKA

Rozmowa z **Anną Naszydłowską**, liderką grupy i pomysłodawczynią przedsięwzięcia w Barninie.

Grupa mieszkańców Barnina i Zagaji w gminie Będzino postanowiła odnowić plac przy świetlicy. Ma tam powstać miejsce spotkań i integracji dla całego sołectwa, w skład którego wchodzi Barnin, Będzinko i Zagaje. Uzyskali na to pieniądze z Programu Działaj Lokalnie Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności, której lokalnym operatorem jest Fundacja Nauka dla Środowiska.

Jak to się wszystko zaczęło?

Mieszkam blisko świetlicy, miejsca na którym kiedyś, jako dziecko, się bawiłam. Był przy niej plac zabaw, drabinki, huśtawki itd. Z czasem zarósł krzakami, urządzenia do zabaw zostały zepchnięte w tył, pordezwiązały. Nasze dzieci bawią się na podwórkach przy domach, każde przy swoim. A dobrze by było, aby bawiły się wspólnie, poznawały, zaprzyjaźniały. Zastanawiałam się, co zrobić, aby stworzyć im do tego fajne miejsce.

I stąd projekt?

Tak. Często wchodzę na stronę naszej gminy Będzino. Tam w maju znalazłam informację o programie Działaj Lokalnie i że można zdobyć pieniądze na realizację różnych fajnych pomysłów. Najpierw pomyślałam, że to na pewno nie dla nas, a tylko dla organizacji stowarzyszeń itd.

Anna Naszydłowska, liderka projektu pracuje w biurze w firmie transportowej

Pojechałam jednak na spotkanie do urzędu gminy. Tam się okazało, że pieniądze można zdobyć, ale trzeba mieć pomysł, opracować projekt i złożyć wniosek. Otrzymałam od razu jego wzór.

Czy trudno jest wypełnić taki wniosek?

Raczej nie. Trzeba się tylko do tego dobrze przygotować. Wystarczyło zastanowić się, co tam można i co chcemy zrobić. Potem potrzebne było rozeznanie rynkowe, czyli sprawdzenie cen farb i innych materiałów, urzędzeń, jakie planujemy zakupić, a także jak wycenić pracę mieszkańców itd. Miałam dużą pomoc z urzędu gminy, bo projekt pisała ze mną jego pracownica, pani Paulina Kelm.

Czy ten projekt musieliście gdzieś zawieźć i zaprezentować?

Nie, po prostu wysłałyśmy go przez internet. Zrobiliśmy to na początku czerwca, a pod koniec tego miesiąca były wyniki konkursu. Okazało się, że otrzymaliśmy pięć tysięcy złotych z programu, a cały koszt projektu to 12 tysięcy złotych.

Skąd wzięliście pozostałe pieniądze, czyli siedem tysięcy?

Tyle wkładają mieszkańcy, głównie poprzez swoją pracę. Oprócz tego mamy od sponsorów farby, ziemię, drzewka, planszę do malowania dla dzieci, taką jak tablica itd. Jeden sąsiad za darmo wypożyczył nam koparkę do karczowania krzaków, drugi maszynę do rozdrobnienia gałęzi, ktoś innych przyczepę do przywiezienia ziemi itd.

Obecnie chyba nie jest łatwo znaleźć sponsorów?

Okazuje się, że wystarczy ładnie poprosić, przedstawić zamierzenie, a da się załatwić. Na przykład firma Orfo podaruje nam drzewka do obsadzenia placu, Minimarket Mrówka z Będzina - farby i narzędzia. Pan Henryk Stępień udostępnił samochód do transportu materiałów, pan Paweł Stępień podarował i przywiózł ziemię, państwo Aleksandra i Roman Kwiatkowsky - nasiona traw. Także gmina Będzino wsparła nas tzw. małym grantem w wysokości 1500 zł oraz rzeczowo, przekazując płyty na grę w klasy i kamień na miejsce pod ognisko. Co ciekawe nasza inicjatywa działa jak pączkowanie, dzięki pierwszej dotacji z Działaj Lokalnie pojawiła się druga, uzupełniająca z gminy. W minionym tygodniu złożyliśmy także wniosek do Mikrodotacji FIO w celu zaopatrzenia placu zabaw w kolejne elementy.

Rozmowa

O lokalnych inicjatywach

Na jakim etapie jest obecnie wasze przedsięwzięcie?

Wykarczowaliśmy teren, nawieźliśmy ziemię, wyrównaliśmy go, a także odnowiliśmy i odmalowaliśmy urządzenia ze starożytności, oczywiście tylko te, a których zdaniem fachowców bezpieczne będą mogły korzystać dzieci.

Co jeszcze trzeba zrobić?

Posiać trawę, zamontować odnowione urządzenia, płyty do gry w klasy, zakupić i zamontować piłkarzyki. Chodzi nam o to, aby zabawy integrowały dzieci, aby bawiły się w kilka osób. Stworzymy miejsce na ognisko, stół i ławy. Na otwarcie placu urządzimy piknik rodzinny, czyli spotkanie integracyjne przy ognisku, na które zaprosimy członków grupy inicjatywnej, stowarzyszenia, partnerów i mieszkańców. Będzie ognisko, pierwszy rodzinny turniej w piłkarzyki oraz animacje na placu zabaw i grze w klasy.

Czy mieszkańcy chętnie się włączają w prace?

Bardzo chętnie. Okazuje się, że ludzie chcą coś zrobić wspólnie dla wszystkich, tylko potrzebny jest ktoś, kto ich do tego skrzyknie, zachęci. Wszystkie prace

porządkowe, zagospodarowania czy przygotowania nowych miejsc wykonują mieszkańcy. Teren wymaga sporo pracy. Miejsce jest ogrodzone płotem, ma bramę i kilka starych drzewek owocowych, które go zdobią.

A jak jest z pieniędzmi, czy musicie się z nich rozliczyć?

Możemy je rozdysonować tylko zgodnie z przedstawionym projektem i dokładnie rozliczyć każdą złotówkę. Z wolontariuszami podpisujemy umowy. Każdy kto przychodzi do pracy podpisuje się na liście. Piszemy kiedy pracowaliśmy, w jakich godzinach i co dokładnie zrobiliśmy. Prowadzimy też dokumentację fotograficzną. Dokumentujemy każdą darowiznę, każde wypożyczenie sprzętu itd. Założyliśmy funpage na Facebooku „Na okrągło przy ognisku w Barninie”. Dokumentujemy zdjęciami każdy etap pracy. Te publikujemy w sieci, a podczas otwarcia placu zrobimy ich wystawę. Planujemy także przygotowanie filmu z naszych działań, który złożymy w konkursie „Opowiedz”. W prowadzeniu projektu pomaga też nam bardzo Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Będzino, które na początku udzieliło nam swojej osobowości prawnej do złożenia wniosku

o dofinansowanie, a jego członkowie pomagają nam teraz poprawnie rozliczyć projekt, księgując ponoszone wydatki. Bardzo wspiera mnie też rodzina - mój mąż i dzieci.

Czyli biurokracja może niejednego wystraszyć?

Na pewno. Prowadzenie dokumentacji zajmuje dużo czasu. Jednak wsparcie osób, które mają doświadczenie w składaniu i rozliczaniu wniosków jest bardzo przydatne. Uważam, że warto próbować i składać wnioski, aby można było zrealizować swoje pomysły.

Co jeszcze chciałaby pani zrobić dla sołectwa?

Tak, myślę o odnowieniu i uruchomieniu naszej świetlicy. Obecnie wykorzystujemy ją tylko kilka razy w roku na zebrania wiejskie. Kiedyś z koleżanką zorganizowałyśmy andrzejki i sylwestra, które cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem. Chciałabym, aby nasza świetlica stała się miejscem spotkań mieszkańców. Można by tam organizować imprezy dla dzieci i dorosłych. Fajnie byłoby, aby wieś stała się atrakcyjniejsza dla nas mieszkańców. To plany na później, na razie musimy skończyć ten projekt. ●

REKLAMA

008584571

ROLNICZA SPÓŁDZIELNIA PRODUKCYJNA „ZWYCIĘSTWO”
Czarnylas 22A, 83-213 Pączewo, gmina Skórcz, powiat Starogard Gd.
tel. 58 562 00 26, kom. 604 156 787
www.rspczarnylas.pl; e-mail: rsp@rspczarnylas.pl

OFERUJE W SEZONIE JESIEŃ 2018
KWALIFIKOWANY MATERIAŁ SIEWNY

1. Pszenica ozima
Odmiana jakościowa /A/: ARKADIA, DESAMO SAILOR, MEMORY, ALEXANDER, TABASCO, POKUSA, JANTARKA, TORRILD, FORMACJA, ARKTIS
Odmiana oścista /B/: MEWA, WILEJKA

2. Żyto ozime: DAŃKOWSKIE GRANAT

W sprzedaży posiadamy również nasiona jęczmienia jarego, pszenicy jarej, pszenżyta jarego, bobiku, grochu, łubinu i peluski.

ZAPRASZAMY!!

REKLAMA

008585749

All-Pol s.j.
Piotr Bogdaniec i Paweł Serafin

Specjalistyczne dodatki paszowe

- ALLCID 3BL – większa zdrowotność stada, większy przyrost, mniejsze zużycie paszy
- ALLBIND – skuteczne wiązanie mykotoksyn

NIŻSZE KOSZTY PRODUKCJI

ul. Nadtorowa 14B, 72-200 Nowogard, tel. 91 392 69 71
e-mail: allpol@allpol.com.pl www.allpol.com.pl

SPRAWDZONE ROZWIĄZANIA
MAKSYMALNE KORZYŚCI

GMP+

REKLAMA

00858221

WELS-TRANS
SKUP SPRZEDAŻ I TRANSPORT
ZWIERZĄT RZEŹNYCH I HODOWLANYCH
TEL. 502 461 472, 504 027 132, 94 345 76 52

REKLAMA

008585279

WWW.AGROTOP.INFO

OFERUJE:

- **BUDOWY HAL:** obory, magazyny zbożowe, chlewnie i kurniki,
- **hale o przeznaczeniu przemysłowym,**
- **możliwość uzyskania dotacji unijnej i kredytu inwestycyjnego,**
- **pełna obsługa**
- **najbardziej konkurencyjne ceny w kraju**
- **MASZYNY ROLNICZE:** kombajny i ciągniki, maszyny zielonkowe, paszowozy, opryskiwacze, maszyny uprawowo-siewne
- **możliwość uzyskania dotacji unijnych oraz kredytów**

ZAPRASZAM
Dariusz Sibielski tel. 691 979 474

Nowe zasady szacowania szkód łowieckich

Rolnicy muszą także pamiętać o terminach zbioru określonych uchwałą sejmiku województwa dla każdego gatunku rośliny, ponieważ przekroczenie o dwa tygodnie tego okresu skutkuje także brakiem podstaw do wypłaty odszkodowania. Podstawą do odmowy wypłaty odszkodowania jest także złożenie płodów w sterty, stogi i kopce w bezpośrednim sąsiedztwie lasu. Odszkodowanie nie przysługuje również posiadaczowi uszkodzonych upraw lub pól rolnych, który nie wyraził zgody na budowę przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urzędzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom. Odszkodowanie nie przysługuje też na przykład w przypadku szkód w uprawach założonych z rażącym naruszeniem zasad agrotechnicznych

TEKST ZBIGNIEW MARECKI

Sejm zdecydował, że szacowaniem szkód łowieckich zamiast sołtysów zajmą się Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego.

Zgodnie z uchwaloną nowelą szacowaniem szkód i wypłatą odszkodowań zajmować się mają zespoły składające się z: przedstawiciela zarządcy albo dzierżawcy obwodu łowieckiego, właściciela albo posiadacza gruntów rolnych, na których wystąpiła szkoda oraz z przedstawiciela Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

To nieco zmienia dotychczasowe zasady, bo do końca minionego sezonu łowieckiego (czyli do końca marca 2018 r.) rolnik, który zauważył szkodę, zgłaszał ją do koła łowieckiego i to komisja z koła szacowała szkodę. Przepis mówił, że zarówno rolnik, jak i koło mogli poprosić o udział w szacowaniu przedstawiciela izby rolniczej. Jeśli powstał spór dotyczący wysokości wynagrodzenia za szkodę, każda ze stron mogła zwrócić się do gminy z prośbą o mediację dla polubownego rozstrzygnięcia sporu.

Tymczasem od 1 kwietnia 2018 r., po kolejnej nowelizacji ustawy obowiązywał przepis mówiący, że szacowania szkód oraz ustalenia wysokości odszkodowania dokonuje zespół składający się z przedstawiciela gminy (sołtysa), przedstawiciela koła łowieckiego i właściciela gruntów rolnych, na których wystąpiła szkoda.

Te przepisy budziły jednak od samego początku olbrzymie kontrowersje, szczególnie wśród sołtysów. Udział w szacowaniu szkód był dla wielu mocno kłopotliwy, niektórzy nie chcie-

li tego robić za darmo. To spowodowało, że w części gmin powstał poważny problem z szacowaniem szkód spowodowanych przez dzikie zwierzęta.

Potrzebę nowelizacji nowego prawa łowieckiego, po około dwóch miesiącach funkcjonowania, dostrzegli również posłowie. Sejm zdecydowaną większością głosów przyjął, że szacowaniem szkód łowieckich zamiast sołtysów zajmą się Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego.

Zgodnie z obowiązującym obecnie prawem rolnik musi złożyć wniosek o szacowanie szkód łowieckich do dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, czyli przeważnie do koła łowieckiego. Przedstawiciel koła będzie miał również obowiązek sporządzić protokół z oględzin oraz z szacowania ostatecznego. To do obowiązku myśliwego będzie należało też określenie terminu oględzin lub szacowania i poinformowanie o nim rolnika oraz przedstawiciela ODR-u. Jednak taka informacja musi być przekazana w terminie do trzech dni od złożenia przez rolnika wniosku o oszacowanie szkody łowieckiej.

Warto dodać, że w swoim obecnym kształcie ustawa zastrzega, że brak obecności przedstawiciela ODR-u bądź właściciela nieruchomości nie wstrzymuje szacowania dokonanych szkód.

Podczas prac nad ustawą dużo kontrowersji wzbudziła kwestia finansowania wynagrodzeń dla szacujących szkody. Nowela stanowi, że pieniądze na ten cel będą pochodzić z funduszu leśnego, z którego finansowane są niedochodowe nadleśnictwa, czy parki narodowe.

Nie ulega zmianie przepis mówiący o obowiązku współpracy właścicieli lub posiadaczy gruntów rolnych z dzierżawcami i zarządcami obwodów łowieckich w celu zabezpieczenia gruntów przed szkodami. Ta współpraca wynika także z codziennej praktyki i jest w interesie obu stron. Dlatego koła łowieckie bar-

dzo często w porozumieniu z rolnikami zabezpieczają ich uprawy. Jednym z bardziej skutecznych sposobów takiego zabezpieczenia jest stosowanie ogrodzeń elektrycznych (pastuchów). Wymaga to jednak zaangażowania także ze strony rolnika, szczególnie we właściwym utrzymaniu i użytkowaniu pastucha.

- Stosowanie przez myśliwych i rolników ogrodzeń elektrycznych w celu minimalizacji ryzyka strat wyrządzonych przez dziką zwierzynę jest niezwykle skuteczne - podkreślają eksperci. - Oczywiście bardzo ważny jest właściwy dobór poszczególnych jego elementów i prawidłowa budowa ogrodzenia. Zaletą ogrodzeń elektrycznych jest to, że raczej nie wymagają konserwacji. Prawidłowo zaprojektowane i wykonane powinny służyć latami.

Odszkodowanie nie przysługuje posiadaczowi uszkodzonych upraw lub plonów rolnych, który nie wyraził zgody na budowę przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom. Odszkodowanie nie przysługuje też w przypadku szkód w uprawach założonych z rażącym naruszeniem zasad agrotechnicznych, szkód powstałych na deputatach rolnych na gruntach leśnych, szkód nieprzekraczających wartości 100 kg żyta w przeliczeniu na hektar uprawy. ●

Ustawa zastrzega, że brak obecności przedstawiciela ośrodka doradztwa bądź właściciela nieruchomości nie wstrzymuje szacowania szkód.

REKLAMA

008585031

Gospodarstwo Rolne DOMINANT
ul. Polna 31/4, 72-130 Maszewo tel. 91 418 74 80

**SPRZEDAŻ JAJ
SPOŻYWCZYCH
HURT-DETAL 512 371 373**

WYPRZEDAŻ SPRZĘTU Z FERMY I SKUP JAJ

☎ 501 792 297

- poidła - podajniki - itp.
- karmidła - gniazda

REKLAMA

008585802

agrotrade
grupa

**WAPNO
W BARDZO DOBREJ
CENIE!**

CaCO₃ - min. 90% s.m

Tylko
79
netto
zł
za 1 tonę*

Doskonałe
wapno węglanowe
ZAMÓW JUŻ DZIŚ

www.agrotradegrupa.com
ul. Bohaterów Warszawy 35A. 75-211 Koszalin
tel. 604 628 728

*Podana cena jest na promocyjną dostępną w porcie

REKLAMA

008585823

ROENS **NASIONA**

Produkcja oraz konfekcjonowanie mieszanek
traw pastewnych, kośno-łaskowych i pastwiskowych.
Kwalifikowane nasiona rolnicze: kończyna, facelia,
gorczyca oraz nasiona strączkowe.

Bezpośredni import nasion rolniczych.

tel. 91 431 28 11
ul. Sikorek 9, Kliniska Wielkie
www.roens-nasiona.pl

REKLAMA

008585052

Agro-Cargo S.J. Szczecin

W. Budzyń, K. Dziwit

Jesteśmy z Wami już 27 lat!

Skup żywca wołowego.

tel.: 91 46 23 945

Dobre ceny!

601 717 833

605 572 017

Szybka płatność!

e-mail: agro-cargo@wp.pl

adres: Basenowa 10

70-666 Szczecin

Mają szczęście do twórców świetnego jedzenia

OTO SMAKI BOBOLIC. PIERWSZORZĘDNE

Gmina Bobolice ma wielu producentów żywności. Ich wyroby są znane, uznane i często nagradzane. Na przykład w tegorocznej edycji ogólnopolskiego konkursu Nasze Kulinarne Dziedzictwo na najlepszy regionalny i tradycyjny produkt żywnościowy w województwie zachodniopomorskim zgłoszono 85 produktów. Pan Sylwester Pióro za Miody Przydargińskie zdobył pierwsze miejsce w kategorii „miody”. Pierwsze miejsce w kategorii „produkty zbożowe” zajął Chleb Morski z Bobolic (Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska Bobolice). To nie koniec, bo jeszcze Kapituła Polskiej Izby Produktu Lokalnego i Tradycyjnego nominowała Ser Bałtycki (Spółdzielnia Mleczarska Mlekosz Bobolice) do Perły 2018.

TEKST IRENA BOGUSZEWSKA

W gminie Bobolice znajduje się wiele piekarni, masarni, pasiek, jest i mleczarnia. Ich właściciele odnoszą sukcesy za swoje wyroby.

MIODY PRZYDARGIŃSKIE

Nazwa miodu pochodzi od nazwy miejscowości Przydargiń w gminie Bobolice. Powstaje on z nektaru zebranego przez pszczoły z kwiatów gryki, facelii, rzepaku, wrzosu z czystych ekologicznie pól, lasów i łąk zlokalizowanych na obszarze Natura 2000 (czyli w dolinie rzeki Chotła i Chociel) w gminie Bobolice. Od ponad 62 lat pozyskiwany jest w tych samych miejscach.

Pasieka ma wieloletnie doświadczenie. Tradycyjnie przekazywana jest przez seniora rodu najstarszemu synowi. I w ten sposób już drugie pokolenie zarządza pasieką. Obecnie należy do Sylwestra Pióra.

Pan Sylwester pozyskuje miód tradycyjnie, tak samo od lat. Nie unowocześnia produkcji z uwagi na specyficzny charakter produkcji miodów. A sprzedaje go zarówno na miejscu, w powiecie koszalińskim, jak i na terenie całego kraju. Część wysyła za granicę.

MIODY DRZEWIAŃSKIE

Zkolei w Drzewianach miód drzewiański w swojej pasiece odziedziczonej po ojcu (ten otrzymał ją od dziadka) produkuje Józef Janiszewski. Używa jedynie metod tradycyjnych.

Miód od ponad 50 lat pozyskiwany jest w tych samych miejscach z czystych ekologicznie pól, lasów i łąk zlokalizowanych wzdłuż rzeki Radew w gminie Bobolice.

Żywność

Smaki regionu

KIEŁBASA BOBOLICKA

Ta wędlna związana jest bezpośrednio z Bobolicami, od nich wzięła swoją nazwę.

Jej oryginalna receptura wytwarzania ma swoje regionalne korzenie w gminie Bobolice. Opracował ją osobiście właściciel Zakładu Przetwórstwa Spożywczego Michał Szugalski wraz z technologami.

Jej sekretem jest połączenie najlepszych gatunkowo rodzajów mięsa wieprzowego w odpowiednich proporcjach. Główne przyprawy, jakich używa się do produkcji tej naturalnej wędliny to między innymi: kolendra, pieprz, czosnek i majeranek. To właśnie kolendra w połączeniu z majerankiem nadaje kiełbasie bobolickiej delikatny ziołowy posmak i zapach, natomiast pieprz i czosnek lekkiej ostrości.

CHLEB MORSKI

Jest to produkt pochodzący z Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Bobolicach. Jest to piekarnia z tradycjami, istnieje od 1946 roku. Oferuje klientom bochenki chleba o różnej gramaturze, bułki zwykłe i słodkie, chałki, batony, paluchy, rogale, a także wyroby cukiernicze. Stosuje metody wypieku niezmiennie, tradycyjne od wielu lat.

Jej dewizą są: dobra mąka, zakwas, ręczny wyrób i wypiek w piecu ceramicznym. Oczywiście

bez żadnych ulepszczy. To gwarantuje wspólniały niepowtarzalny smak.

SCHAB DŁUGO DOJRZEWAJĄCY

Helena Bubień z Chociwli odziedziczyła przepis na tę wędlinę od swojej babci, która mieszkała na Kaszubach. Przygotowuje go aż przez siedem dni. Najpierw przez dwie doby leżakuje on natarty solą, przez następne dwie doby natarty cukrem, a przez kolejne trzy dni natarty przyprawami i peklosolą, dojrzewa w temperaturze pokojowej.

SER BAŁTYCKI

Historia wytwarzania sera bałtyckiego jest ściśle związana z działalnością Spółdzielni Mleczarskiej Mlekosz w Bobolicach. Przetwarzała różne zawirowania ustrojowe i od roku 1949 nieprzerwanie funkcjonuje oferując wyśmienite mleczne wyroby. Funkcjonowała zarówno jako samodzielny zakład produkcyjny i jako filia koszańskińskiej spółdzielni. Po zlikwidowaniu zakładu w Koszalinie przejęła produkcję i tradycje.

- Wytwarzanie sera bałtyckiego rozpoczęto w tutejszej serowni w 1972 roku - opowiada Zbigniew Trojanowski z Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. - Ze względu na swoją rosnącą popularność w 1978 roku stał się on głównym produktem wytwarzanym

w bobolickiej serowni. Zasady technologii jego produkcji zawarte były w dwóch instrukcjach pochodzących z początku lat 70. dwudziestego wieku. Mimo że od ich stosowania upłynęło już ponad 40 lat, to niezmienny pozostaje skład i wymagania, jakie muszą spełniać serowce.

Tak jak przed laty jego główną bazę stanowi mleko krowie kupowane od rodzimych rolników. Do niego dodawane są: chlorek wapnia, podpuszczka, sól, zakwas czystych kultur bakterii mleczarskich oraz naturalny barwnik annato, otrzymywany z drzewa pochodzącego z Ameryki Południowej. ●

REKLAMA

008591694

AGROSKŁAD

www.agrosklad.pl

Nawozy, Pasze, Opał,
Środki Ochrony Roślin

oraz

Materiał siewny,
Części do maszyn rolniczych
i wiele innych artykułów
niezbędnych w polu i ogrodzie

72-130 Maszewo, ul. Jedn. Narodowej 22 c
tel. 91 46 47 100, email: maszewo@agrosklad.pl

73-110 Stargard, Świąte 35
tel. 91 57 70 176, email: swiete@agrosklad.pl

Zapraszamy

REKLAMA

008591443

Bohnhorst **InterHANDEL**

...twój zaufany partner w handlu zbożami

SKUPUJEMY ZBOŻA,
pszenicę paszową i konsumpcyjną,
żyto, pszenżyto, jęczmień,
owies, rzepak, łubin, groch, bobik
len, kukurydzę oraz słonecznik.
TANIE NAWOZY ROLNICZE

Sami odbieramy, szybka płatność,
konkurencyjne ceny.

Wapno nawozowe granulowane
w najlepszej cenie na rynku.

Bohnhorst Interhandel Sp. z o.o.

Kołbaskowo 78 B

e-mail: interhandel@interhandel.com.pl

www.interhandel.com.pl

Skup zbóż:

91 43 57 720, 600 21 21 25

Transport: **662 150 170**

Nawozy / materiał siewny:

600 21 21 25 / 662 150 160

Tam gdzie są świny zwrot do 75 procent nakładów

TEKST IRENA BOGUSZEWSKA

Wkrótce mija termin naboru wniosków na refundację wydatków poniesionych przez rolnika, który w gospodarstwie trzyma świnię.

Producent rolny, który prowadzi gospodarstwo, w którym utrzymywane są świnię ma szansę na zwrot poniesionych wydatków. Refundacja może wynieść nawet do 75 procent. Wnioski o nią można składać jedynie do 14 września 2018 roku.

JAKI CEL

Pomoc finansowa może dotyczyć wydatków poniesionych na:

- ▶ zakup mat dezynfekcyjnych,
- ▶ zakup sprzętu potrzebnego do wykonywania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz produktów biobójczych, środków dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych,
- ▶ zakup odzieży ochronnej i obuwia ochronnego,
- ▶ zabezpieczenie budynków, w których utrzymywane są świnię, przed dostępem zwierząt domowych.

SKĄD WZÓR WNIOSKU

Wzór „Wniosku o udzielenie pomocy finansowej o charakterze de minimis w rolnictwie na refundację do 75% wydatków poniesionych przez producenta rolnego, który prowadzi gospodarstwo, w którym utrzymywane są zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (Sus scrofa)” jest dostępny na stronie internetowej

Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl.

POTRZEBNE DOKUMENTY

Do wniosku o udzielenie pomocy należy dołączyć:

- ▶ faktury lub ich kopie, rachunki wystawione zgodnie z odrębnymi przepisami lub ich kopie lub kopie umów zlecenia lub o dzieło, dotyczące poniesionych wydatków wraz z dowodami zapłaty potwierdzającymi poniesienie tych wydatków do dnia zakończenia terminu składania wniosków w danym roku kalendarzowym,
- ▶ oświadczenie producenta rolnego o liczbie świń utrzymywanych w gospodarstwie,
- ▶ oświadczenia albo zaświadczenia dotyczące pomocy de minimis lub pomocy de minimis w rolnictwie oraz informacje niezbędne do udzielenia tej pomocy, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r.

GDZIE MOŻNA SKŁADAĆ

Wnioski o udzielenie pomocy można składać w biurach powiatowych ARiMR właściwych ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta świń. ●

REKLAMA

008589173

**SZYBKA, PEWNA PŁATNOŚĆ!
ATRAKCYJNE CENY!**

Punkty skupu zbóż:
Koszala (całorocznie) tel. 59 857 42 44, 694 428 342
Giżyno (sezonowo) tel. 94 361 60 82, 608 308 422
Wierzchy (sezonowo) tel. 91 391 09 25, 600 063 458

GOODVALLEY
Since 1994
Home of Quality

**SKUP ZBÓŻ
PASZOWYCH**

GOODVALLEY
Since 1994

77-320 Przechlewo, ul. Dworcowa 25,
tel. 59 833 43 61, 694 428 327

REKLAMA

008589735

**SKUP BYDŁA RZEŹNEGO
TRANSPORT
SKUP I SPRZEDAŻ
CIELĄT**

SOKOŁÓW PARTNER FIRMY

**KONKURENCYJNE CENY
PŁATNE GOTÓWKA LUB PRZELEW PRZY ODBIORZE**

tel. 500 277 836, 94 307 0001

Firma „LOGOS” NIP 673-168-32-06, REGON 331350519

REKLAMA

008592180

Wybierz wersję
mobile
i bądź z nami 24h!

GS24.pl

Region

Szczeciński Salon Maturzystów z bogatą ofertą wyższych uczelni

sprawdź

Grupy mogą z Unii dużo zgarnąć. Nawet 100 tysięcy euro

TEKST IRENA BOGUSZEWSKA

Można składać wnioski o przyznanie wsparcia na tworzenie grup i organizacji producentów. Wysokość pomocy wynosi do 100 tysięcy euro.

Wnioski o przyznanie wsparcia na „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” PROW 2014-2020 można składać do 14 września 2018 roku w oddziałach regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wniosek należy złożyć osobiście albo przesyłką rejestrowaną nadaną w placówce Poczty Polskiej.

Wsparcie takie kierowane jest do nowych grup producentów rolnych, w skład których wchodzi wyłącznie osoby fizyczne. Ponadto o pomoc mogą ubiegać się grupy producentów, które m.in.:

- ▶ zostały uznane przez dyrektora oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, na podstawie planu biznesowego,

- ▶ łączą producentów jednego produktu lub grupy produktów, którzy nie byli członkami grupy producentów lub organizacji producentów, utworzonej ze względu na ten sam produkt lub grupę produktów, której przyznano i wypłacono pomoc na rozpoczęcie działalności ze środków Unii Europejskiej po 1 maja 2004 r. w ramach działań i mechanizmów określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2016 r.,
- ▶ w skład grupy producentów nie wcho-

Pomoc jest dla grup, które łączą producentów jednego produktu lub grupy produktów.

FOT. 123RF.COM

dzą małżonkowie osób, o których mowa powyżej oraz podmioty powiązane w sposób bezpośredni z osobami, o których mowa powyżej,

- ▶ zadeklarują realizację planu biznesowego w celu osiągnięcia jego założeń w trakcie trwania pięcioletniego okresu wsparcia.

TYLKO NIE NA DRÓB

Wsparcia nie można otrzymać na tworzenie grup producentów zajmujących się hodowlą drobiu, wyrobami z mięsa drobiowego i jego podobów.

Pomoc przyznawana jest w okresie pierwszych pięciu lat funkcjonowania grupy liczonej od dnia jej uznania. Wysokość pomocy finansowej, jaką może otrzymać grupa, zależy od wartości przychodów netto uzyskanych ze sprzedaży produktów lub grupy produktów wytworzonych przez jej członków w poszczególnych latach.

Ważne jest, że odbiorcami produktów nie mogą być osoby należące do grupy producentów, współmałżonkowie takich osób, podmioty powiązane kapitałowo lub osobowo w sposób bezpośredni lub pośredni z beneficjentem lub jego współmałżonkiem.

Wysokość wsparcia wynosi:

- ▶ w pierwszym roku - 10 proc. przychodów netto,
- ▶ w drugim roku - 8 proc. przychodów netto,
- ▶ w trzecim roku - 6 proc. przychodów netto,
- ▶ w czwartym roku - 5 proc. przychodów netto,
- ▶ w piątym roku - 4 proc. przychodów netto.

Limit wsparcia to 100 tysięcy euro w każ-

W JEDNOŚCI NAPRAWDĘ TKWI SIŁA. I SĄ SPORE KORZYŚCI

Zrzeszanie się rolników w grupy producentów może stanowić antidotum na rosnące wymagania odbiorców produktów rolnych. Wynika to z tego, że Polska, jest krajem o wciąż dużym rozdrobnieniu agrarnym, a co za tym idzie opłacalność produkcji w indywidualnych gospodarstwach nie jest zbyt duża. Przynależność rolników do grupy producentów sprzyja poprawie ich konkurencyjności, daje możliwość uzyskania stabilizacji

zbytu produktów oraz zwiększenia opłacalności produkcji. Rolnicy należący do grupy producentów mogą bowiem wspólnie planować i organizować produkcję uwzględniając jej wielkość i jakość. Grupy producentów to również szansa na obniżenie kosztów funkcjonowania poprzez wspólne zakupy, użytkowanie maszyn i urządzeń, przygotowanie produktów do sprzedaży, ich przechowywanie i transport. Grupy to także prosta droga do poprawienia pozycji negocjacyjnej w kontaktach handlowych.

dym roku pięcioletniego okresu przyznawania pomocy i pozostaje na niezmiennym poziomie w kolejnych latach.

Złożone wnioski o pomoc poddawane są ocenie, a na podstawie liczby przyznanych punktów ustalona zostanie kolejność przyznawania pomocy.

To trzeci nabór wniosków o przyznanie takiej pomocy finansowany z budżetu PROW 2014-2020. Pierwszy został przeprowadzony w 2016, a drugi w 2017 roku. ●

Rolnik musi ubezpieczyć swoich pomocników

TEKST IRENA BOGUSZEWSKA

Gospodarzu, korzystasz z pomocy przy zbiorach? Musisz ubezpieczyć pomocników w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami rolnik ma obowiązek zgłoszenia pomocników, z którymi zawarł umowę o pomocy przy zbiorach, do ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz ubezpieczenia zdrowotnego w KRUS. Musi to zrobić w ciągu siedmiu dni od dnia zawarcia umowy przy zbiorach, lecz nie później niż przed upływem okresu, na który zawarta została ta umowa.

POMOCNIK ROLNIKA

Pomocnikiem rolnika jest pełnoletnia osoba świadcząca odpłatnie pomoc rolnikowi przy zbiorach chmielu, owoców, warzyw, tytoniu, ziół i roślin zielarskich na podstawie umowy o pomocy przy zbiorach; posiadająca obywatelstwo polskie, uprawniona do wykonywania pracy na terytorium Polski.

Zgłoszenie przez rolnika pomocnika do ubezpieczeń w KRUS jest obowiązkowe. Niezgłoszenie pomocnika do ubezpieczeń w KRUS pozbawi go prawa do świadczeń z tytułu wypadku przy pracy w gospodarstwie rolnika, a także prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego w okresie wykonywania pomocy przy zbiorach.

Łączny czas pomocy przy zbiorach - na podstawie jednej umowy lub kilku, z jednym lub kilkoma rolnikami - nie może przekroczyć 180 dni w danym roku kalendarzowym.

UBEZPIECZENIE OBOWIĄZKOWE

Pomocnik, z którym rolnik podpisał umowę o pomocy przy zbiorach podlega obowiązkowo:

- ▶ ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu z mocy ustawy w zakresie ograniczonym do świadczeń takich jak jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej,
- ▶ ubezpieczeniu zdrowotnemu.

WYSOKOŚĆ SKŁADKI

Wysokość miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie za pomocnika rolnika jest taka sama jak za każdą osobę podlegającą temu ubezpieczeniu i stanowi ona pełną wysokość składki na to ubezpieczenie, która ogłaszana jest przez prezesa KRUS.

Za pomocnika składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi dziewięć procent od kwoty podstawy wymiaru stanowiącej 33,4 procent przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku. Składka od nowej podstawy wymiaru obowiązuje od 1 kwietnia danego roku. Od 1 kwietnia 2018 r. miesięczna wysokość składki wynosi 142 zł. Składka jest miesięczna i niepodzielna, bez względu na liczbę dni podlegania temu ubezpieczeniu w danym miesiącu.

WAŻNE

Jeśli nawet pomocnik ma już ubezpieczenie społeczne w KRUS lub ZUS, to nie zwalnia to rolnika z obowiązku zgłoszenia do ubezpieczeń w KRUS takiego pomocnika ani też z obowiązku opłacenia za niego składek zarówno na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie jak i na ubezpieczenie zdrowotne. ●

Umowę o pomocy przy zbiorach zawiera się na piśmie przed rozpoczęciem jej świadczenia

Wroński: Nie wolno używać lewych środków

TEKST LUCYNA TALAŚKA-KLICH

O stosowaniu środków ochrony roślin rozmawiamy z **Marcinem Wrońskim** z Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Zaledwie pięć minut zajęło mi znalezienie w internecie ofert sprzedaży nielegalnych środków ochrony roślin.

Jest to rzeczywiście bardzo duży problem. Rynek środków ochrony roślin jest dochodową branżą, cechującą się dużym obrotem i kapitałem. Próbuje na nim zarobić nie tylko legalnie działające firmy. Inne kraje w Unii Europejskiej też mają z tym kłopot.

Z czego on wynika?

Przed wszystkim z tego, że osoby, które podrabiają środki ochrony roślin, robią to coraz lepiej i coraz trudniej fałszerstwo wykryć.

To jest tak jak np. z podrabianymi papierosami, czy alkoholem, które mają nawet znaki akcyzowe. Oczywiście nie są one autentyczne, ale gołym okiem trudno to stwierdzić.

Osoby sprzedające te podróbki nie są chyba jednak tak perfekcyjnie zorganizowane, jeśli łatwo można je zlokalizować. Przecież wpis w internecie pozostawia ślad, poza tym niektórzy podają nawet numery telefonów. Zatem dla organów

Marcin Wroński zasiadł w studio „Strefy AGRO” i udzielił wywiadu na temat środków ochrony roślin

FOT. LUCYNA TALAŚKA-KLICH

ścigania znalezienie tych osób, nie powinno być problemem.

Rzeczywiście nie jest to problemem, tym bardziej, że często pomagają nam producenci środków ochrony roślin.

Kiedyś było łatwiej poznać podrobiony środek, ponieważ był np. rozwodniony, miał zupełnie inny skład niż oryginał, nie działał. Dziś najczęściej te składki są podobne. Z jakością jednak jest problem.

Zatem one mogą działać, ale też szkodzą.

Oczywiście, że szkodzą! Bo nie są identyczne. Stworzenie legalnego środka ochrony roślin trwa około dziesięć lat. Producenci oryginalnych preparatów ukrywają składki i proporcje. Nie ma się im co dziwić, bo są to ich prawa autorskie, interesy. A oryginalny środek ochrony roślin nie jest przecież czymś złym. Jest jak lekarstwo dla rośliny.

Tak jak podrabiane lekarstwo, nielegalny środek ochrony roślin, może zaszkodzić?

Jeśli zostanie przygotowany z niewłaściwych składników, zastosowane proporcje będą złe, to może zaszkodzić.

Niektóre substancje dłużej się rozkładają w glebie, dłużej znajdują się w roślinach ... Zatem można zaszkodzić w ten sposób uprawom, ziemi i generalnie środowisku.

A co grozi rolnikowi, który kupi i zastosuje taki podejrzany środek? Przecież niektórzy sprzedawcy próbują uwiarygodnić swoje oferty. Podają na przykład, że ich preparaty są przebadane, czasami twierdzą, iż jest to towar znanych marek, ale sprowadzony z Ukrainy. Bywa, że nie mają

nawet ulotki czy etykiety w języku polskim.

Rolnikowi, który skorzysta z takiej oferty grozi na przykład to, że na jego polu zostaną przekroczone pewne normy dopuszczalnych składników w roślinach. Nie będzie mógł sprzedać takiej żywności, może zaszkodzić także swojemu zdrowiu, glebie. Grozi mu także mandat.

Jakie są główne kanały dystrybucji tych podróbek?

Ze Wschodu, w tym z Ukrainy - to jeden z kierunków, ale najwięcej przyjeżdża ich z Europy Zachodniej, w tym z Niemiec.

Z kolei do Europy one trafiają np. z Chin, Indii lub RPA jako gotowe produkty lub półprodukty. Potem są rozlewane, pakowane, metkowane. Są coraz lepiej podrabiane, więc pomoc legalnych producentów jest dla nas bezcenna, bo czasami różnice w wyglądzie opakowania są tak minimalne, że nawet kontrolerowi trudno te szczegóły wychwycić.

To na co rolnicy powinni zwracać szczególną uwagę?

Warto, by zwracali uwagę na to, jakie środki stosują. Nie powinni używać tych niewiadomego pochodzenia, bo zagraża to ich zdrowiu, ochronie środowiska i jakości gleby. Radzę nie kupować takich preparatów przez internet, z tzw. bagażnika, od niepewnych dystrybutorów.

Rolnicy mogą ponieść konsekwencje, a tym bardziej dystrybutorzy takich środków. One są badane w instytucie i sprawy dotyczące podróbek są kierowane do prokuratury. ●

CENY MASŁA znów pójdą w górę. Od maja zaczęło drożeć, a będzie jeszcze gorzej. Wszystko przez suszę i rosnący popyt. Czy wróci masło za 7 zł?

Dobre rozwiązania nie muszą być drogie

MEPIK 300 SL

(chlorek mepikwatu)

**JEDEN regulator do skracania
zboż i rzepaku**

- ⊕ Długo i skutecznie skraca, dzięki systemicznemu działaniu
- ⊕ Skutecznie hamuje wzrost również w niskich temperaturach
- ⊕ Do stosowania w szerokim oknie aplikacji

**REWELACYJNA
CENA**

SKUTECZNE ZESTAWY

DO CIĘCIA CHWASTÓW W RZEPAKU

z oszczędnością kosztów
ZORRO 300 SL i SPÓŁKA

- ⊕ Swoboda wyboru terminu zabiegu.
- ⊕ Wyjątkowo szerokie spektrum zwalczanych chwastów.
- ⊕ Atrakcyjna oferta promocyjna.

Więcej informacji u Doradców INNVI GO

+48 (22) 468 26 70
biuro@innvigo.com
www.innvigo.com

facebook.com/innvigo
instagram.com/innvigo_eu

Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa. Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone w etykiecie i informacje dotyczące produktu. Zwróć uwagę na zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia oraz przestrzegaj środków bezpieczeństwa zamieszczonych w etykiecie.